

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KIELCACH

Jak przygotować ucznia (na różnym poziomie edukacji) do spotkania z rynkiem pracy?

Co doradcy, rodzice, uczniowie powinni wiedzieć
o rynku pracy.

PROGRAM SPOTKANIA

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KIELCACH

- ▶ Planowanie kariery w świecie ciągłych zmian.
- ▶ Przekazywanie wiedzy zawodoznawczej na różnych poziomach edukacji.
 - Źródła informacji o zawodach i rynku pracy
 - Metody pracy z uczniami w zależności od wieku i typu szkoły
- ▶ Sytuacja na krajowym i lokalnym rynku pracy - trendy i zawody przyszłości.
- ▶ Różne drogi prowadzące do zdobycia zawodu.
- ▶ Wiedza i postawy rodziców a wybory edukacyjne uczniów.

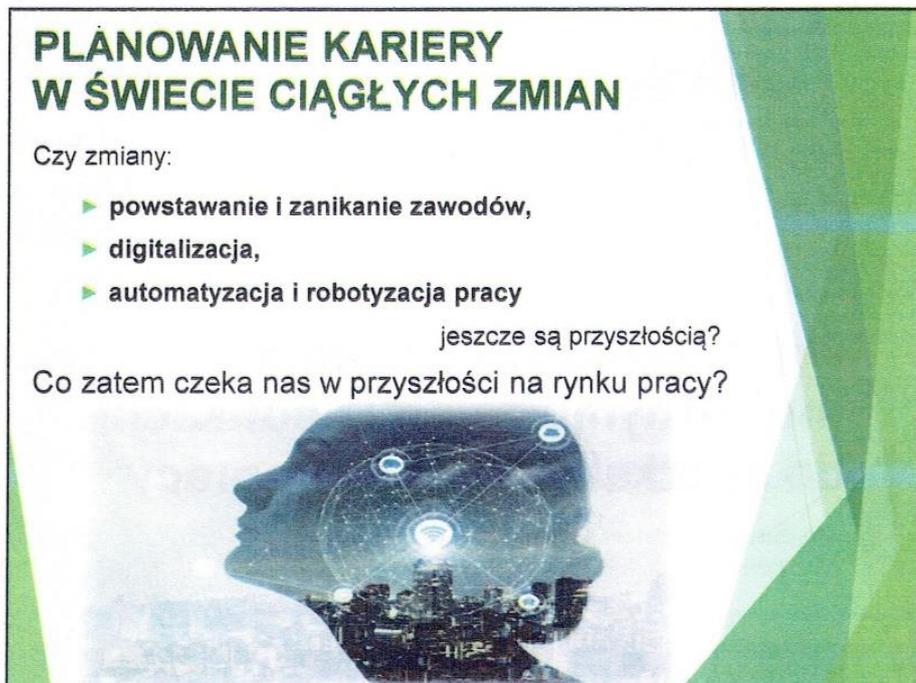
PLANOWANIE KARIERY W ŚWIECIE CIĄGŁYCH ZMIAN

Czy zmiany:

- ▶ powstawanie i zanikanie zawodów,
- ▶ digitalizacja,
- ▶ automatyzacja i robotyzacja pracy

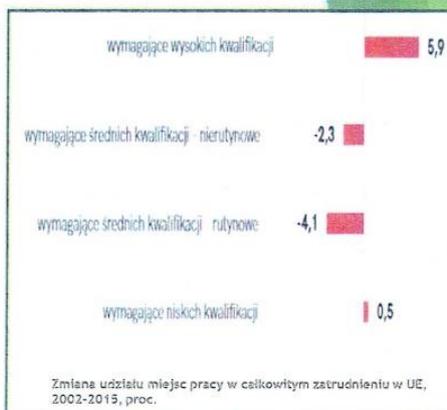
jeszcze są przyszłością?

Co zatem czeka nas w przyszłości na rynku pracy?

KARIERA W PRZYSZŁOŚCI

- ▶ **praca** nie **zawód** - gotowość do elastycznej zmiany kariery, co najmniej kilka razy w ciągu życia zawodowego,
- ▶ **praca** nie **etat** - sukces zawodowy związany z własną pracą,
- ▶ **kompetencje** - przede wszystkim osobowościowe - nie kwalifikacje
- ▶ normą **elastyczność** i zdobywanie nowych umiejętności

NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA RYNEK PRACY

- procesy demograficzne
- postępowanie technologiczne
- zmiany stylu życia
- globalizacja
- prawo podaży i popytu

PRZEKAZYWANIE WIEDZY ZAWODOZNAWCZEJ NA RÓŻNYCH POZIOMACH EDUKACJI

► Źródła informacji o zawodach i rynku pracy

Znacząca rolę w trafnym wyborze zawodu, szkoły lub pracy odgrywają informacje. Od ich jakości zależy także jakość podejmowanych decyzji

► Metody pracy z uczniami w zależności od wieku i typu szkoły

ŹRÓDŁA INFORMACJI O ZAWODACH

SZKOŁA
nauczyciele,
doradcy zawodowi

RODZINA

INTERNET
www.studia.net,
www.perspektywy.pl,
www.progra.pl,
www.edu.info.pl

INSTYTUCJE
WUP, MRPIPS, MEN, Ośrodek
Rozwoju Edukacji www.ore.edu.pl
Centrum Aktywizacji Młodzieży
www.dokariery.pl

FILMY ZAWODOZNAWCZE
np. „Kalejdoskop zawodów”,
www.doradztwo.ore.edu.pl/multimedia

PROGRAMY KOMPUTEROWE
www.perspektywy3d.pl,
www.progra.pl, www.premiere.pl

**OTOCZENIE
SPOŁECZNE**
rówieśnicy,
znajomi

MEDIA
telewizja, radio, prasa
„Perspektywy”, „Cogito”,
„Praca & Kariera”, itd.

**KLASYFIKACJA ZAWODÓW
I SPECJALNOŚCI NA
POTRZEBY RYNKU PRACY**
www.psz.praca.gov.pl

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Portal zawiera oficjalne informacje o kierunkach studiów oraz prezentację ocenionych jakości.

NAZWA UCZELNI	LOKALIZACJA
KIERUNKI STUDIÓW	PRZEDMIOTY MATURALNE*
STUDIA DZIENNE I ZADZIENNE	UCZELNIE PUBLICZNE I NIEPUBLICZNE

*Wszystkie kierunki i przedmioty maturalne są dostępne tylko w ramach studiów licencjackich i magisterskich.

www.perspektywy.pl

Perspektywy

Zapraszamy do zapoznania się z tegorocznymi wynikami Rankingu:

[Ranking Liceów Ogólnokształcących 2019](#) [Ranking Techników 2019](#)

Jednocześnie informujemy, że nasz portal perspektywy.pl ze względów technicznych jest chwilowo nieczynny, za co przepraszamy.

O stronie

If you want to study in foreign languages in Poland, click www.go-poland.pl

Wybierz studia zawiera oficjalne informacje o kierunkach studiów.

Znajdę się tu sprawdzone i rzetelne informacje pochodzące z czterech źródeł: z oficjalnej bazy o szkolnictwie wyższym POLON, ocen kierunków studiów dokonywanej przez Komisję Akredytacyjną, ocen działalności naukowej dokonywanych przez Komitet Badawczy, informacji przesłanych przez uczelnie. Dodatkowo, uczelnie, które otrzymały status **Osiatków Władycy** - najlepszych polskich jednostek naukowych w naukach biologicznych, rolniczych i naukach o Ziemi - są zastrzeżone logo KNCiZ.

METODY PRACY Z UCZNIAMI

Spotkania warsztatowe (prowadzone tylko dla rodziców lub wspólnie z dziećmi). Celem ma być uświadomienie roli rodziców w podejmowaniu decyzji zawodowych przez dzieci.

Spotkania informacyjne (pogadanki, prelekcje). Celem jest podkreślenie wagi świadomego i trafnego wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej, przy czym wyboru powinno dokonać dziecko, a rolą dorosłego jest jedynie pomoc.

Spotkania z uczniami. Rodzice prezentują wykonywane przez siebie zawody, w ten sposób zapoznają uczniów z ich specyfiką.

Poradnictwo indywidualne. Prowadzone w celu przedstawienia wymagań psychofizycznych w poszczególnych zawodach osobom u których występują problemy zdrowotne, emocjonalne, edukacyjne, decyzyjne. Włączanie rodziców do gromadzenia materiałów służących uczniom do poszerzania wiedzy o zawodach i rynku pracy.

Red.W.Kreft Poradnictwo zawodowe w SzOK-ach, Centrum Metodyczne, Warszawa 2009

METODY PRACY Z UCZNIAMI

Trzy podstawowe moduły tematyczne w obszarze doradztwa zawodowego:

- **poznanie siebie,**
- **wiedza o rynku pracy,**
- **podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.**

Program pracy z uczniem powinien być skonstruowany tak, aby konkretne treści były realizowane w zaplanowanej kolejności.

Najbardziej popularne modele pracy to:

- **linearny** (klasyczny) - od samowiedzy, przez poznanie rynku pracy do podejmowania decyzji,
- **modułowy** - realizowane treści mają podobną kolejność, uczniowie co roku omawiają te same tematy, jednak mają możliwość ich poszerzania, rozwijania, uzupełniania.
- **problemowy** – skoncentrowany na obszarach związanych z daną branżą czy lokalizacją (dotyczy raczej szkół ponadgimnazjalnych).

PLANOWANIE CZY IMPROWIZOWANIE?

Okres wyboru zawodu na podstawie fantazji (do 11 roku życia):
zabawa i naśladowanie dorosłych

Okres próbnych wyborów (od 11 - 12 lat do 17 r. ż.)

1. Wybór zawodu w zależności od **zainteresowań (11 - 12 lat)** duża różnorodność i zmienność zainteresowań
2. Wybór zawodu na podstawie postrzegania **własnych umiejętności i uzdolnień (13 - 16 lat)** duża tendencja do poznawania siebie – samoświadomość - jednak obraz samego siebie jest jeszcze niepełny.
3. Wybór zawodu ze względu na **wartości**, jakie dana osoba chce wdrażać w życie.

Okres realistycznego wyboru (17-18 lat do 24-25 lat) okres całościowego badania siebie i analizowania kryteriów decydujących o wyborze zawodu.
Najkorzystniejszy okres do podejmowania decyzji o wyborze zawodu.

D. Super *Psychologia zainteresowań*, Warszawa, PWN, 1972

BIBLIOGRAFIA

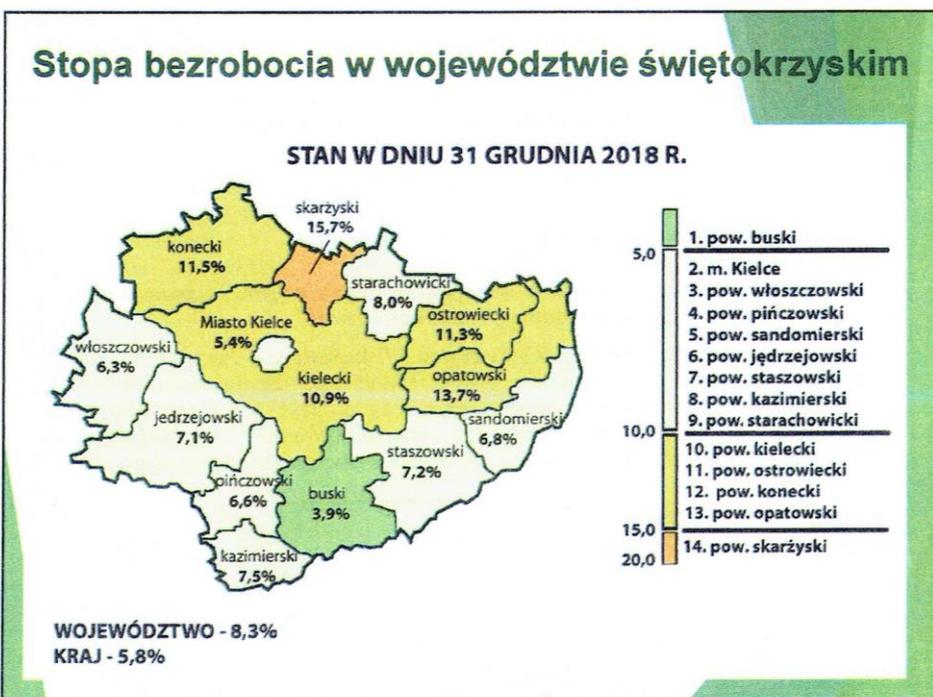
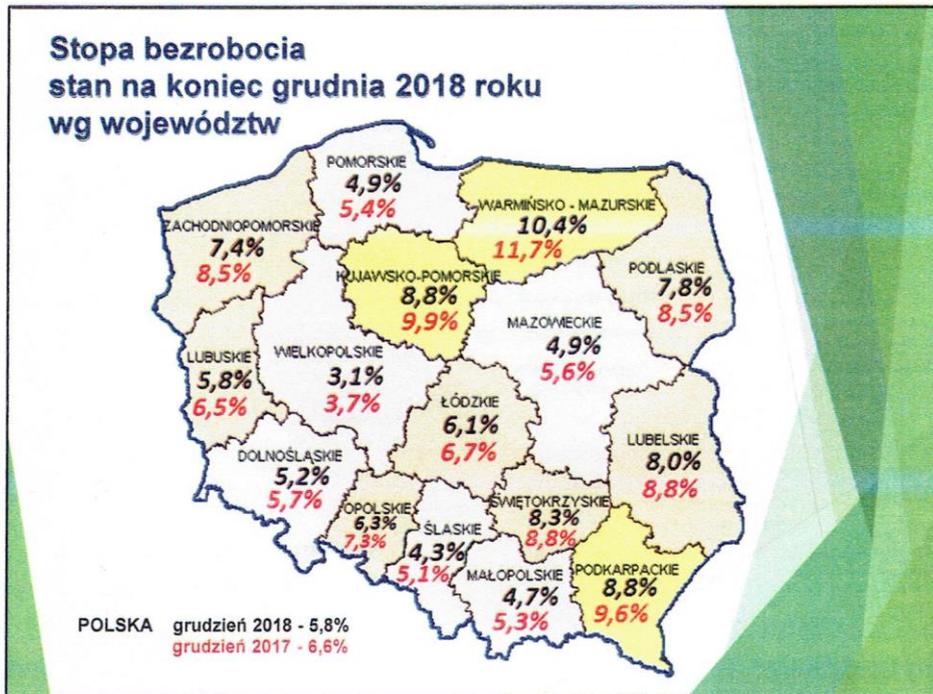
- Zestaw przykładowych programów preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla systemu oświaty, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2017
www.doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz,
www.ore.edu.pl/2018/05/doradztwo-edukacyjno-zawodowe-dla-dzieci-mlodziezy-i-doroslych-nowe-publikacje,
- ▶ Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami
- ▶ Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV -VI szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami
- ▶ Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami
- Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu. Propozycje rozwiązań metodycznych KOWEZIU 2014,
www.eurodoradztwo.praca.gov.pl/publikacje,
- B. Wojtasik, Podstawy poradnictwa kariery. Poradnik dla nauczycieli, Warszawa 2011,
- K. Druczak, M. Mańturz, M. Mrozek, Rozwijam skrzydła. Poradnik metodyczny dla wychowawców gimnazjum w zakresie doradztwa zawodowego (2013)

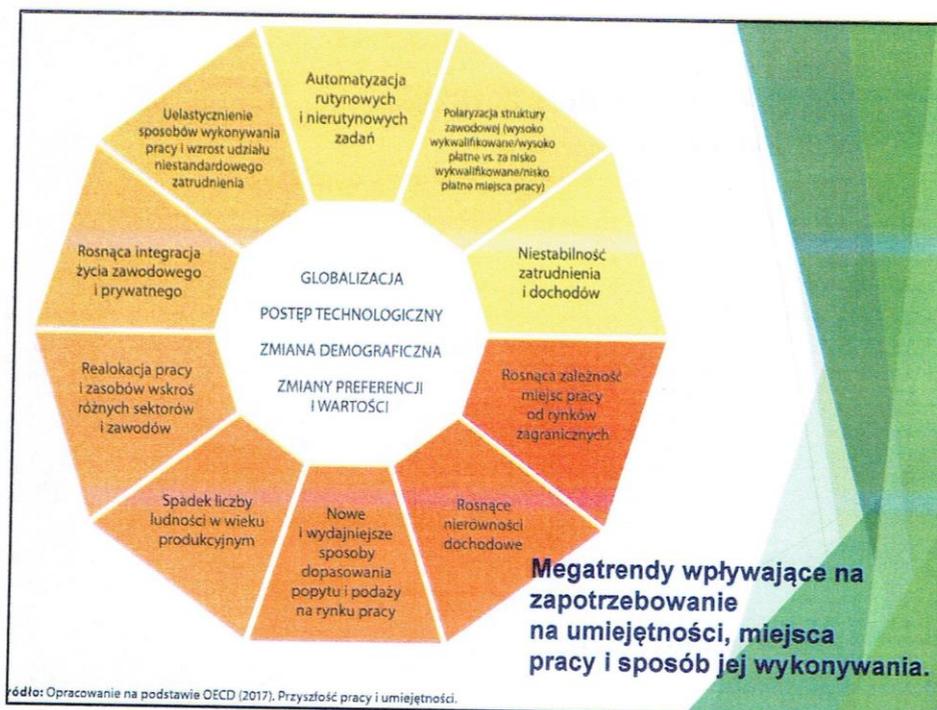
METODY TESTOWE

- ▶ **Młodzieżowy Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych MŁOKOZZ** Narzędzie służące do diagnozy i autodiagnozy zainteresowań zawodowych uczniów, a w szczególności – uczniów ostatnich klas szkoły podstawowej, gimnazjum oraz 18-letniej młodzieży.
- ▶ **Wstępna Orientacja Zawodowa WOZ - program komputerowy** WOZ pozwala na szybką, a zarazem wieloaspektową ocenę preferencji ucznia, związanych z wyborem zawodu. Przy ocenie tej uwzględniane są zainteresowania, kompetencje społeczne i cechy temperamentu. WOZ przeznaczony jest dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Został stworzony przez zespół psychologów z Pracowni Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego
- ▶ **WKP - Wielowymiarowy Kwestionariusz Preferencji WKP** Kwestionariusz pozwalający na diagnozę preferencji w zakresie zainteresowań typami czynności oraz warunków pracy. Umożliwia wygenerowanie listy preferowanych i odradzanych zawodów. Dla uczniów gimnazjów i szkół średnich oraz dla osób dorosłych. Wyniki kwestionariusza mogą okazać się pomocne w wyborze kierunku kształcenia i dokończalania się, w wyborze zawodu, w podejmowaniu decyzji o zmianie kwalifikacji itp.
- ▶ **Wybieram szkołę - wybieram zawód (1 DVD i 1 CD z testami)** Uczniowie wraz z bohaterem filmu dokonują analizy własnych: zdolności, zainteresowań, cech charakteru i systemu wartości, poznają siebie i dowiadują się jaki kierunek kształcenia będzie dla nich najlepszy.
- ▶ **Profil Zainteresowań**

SYTUACJA NA KRAJOWYM I LOKALNYM RYNKU PRACY - TRENDY I ZAWODY PRZYSZŁOŚCI

TENDENCJE NA RYNKU PRACY - ZAWODY PRZYSZŁOŚCI

Zmiana stylu życia oznacza popyt na usługi dietetyków, pracowników gastronomii, hoteli i biur podróży, doradców inwestycyjnych, masażystów i trenerów fitness, a także - pomocy domowych.

Zmiany demograficzne – tj. wydłużenie życia i starzenie się społeczeństwa powodują, że szansą może być praca z osobami starszymi i chorymi, poszukiwani będą rehabilitanci, opiekunki, pielęgniarki i fizjoterapeuci czy pracownicy medyczni. Dotyczyć to będzie szczególnie lekarzy specjalizujących się w walce z chorobami cywilizacyjnymi: onkologów, okulistów, kardiologów, alergologów, dermatologów.

Nadal sporo zajęcia powinni mieć sprzedawcy i handlowcy. Firmy potrzebują pracowników, którzy pomogą im zwiększać dochody (uwaga: duża rotacja pracowników). Rosnącym zainteresowaniem będą cieszyć się też zawody związane z automatyzacją działań marketingowych, marketingiem efektywnościowym, analizą zachowań klientów oraz zarządzaniem relacjami.

TENDENCJE NA RYNKU PRACY - ZAWODY PRZYSZŁOŚCI

Postęp technologiczny powoduje, że rynek potrzebuje coraz większej liczby **programistów i kadry inżynierskiej**, zwłaszcza z doświadczeniem w sektorze przemysłu (w **obszarze badań i rozwoju**), np. **specjalistów ds. automatyzacji**, co jest rezultatem wprowadzania innowacyjnych rozwiązań, w tym rosnącej popularności rozwiązań bazujących na sztucznej inteligencji.

Z roku na rok przybywa urządzeń połączonych z Internetem i sterowanych za pomocą chociażby aplikacji w telefonie. Zatem, kolejną dziedziną, w której na pewno pojawią się nowe zawody jest Internet Rzeczy (ang. „Internet of Things”). **Architekci internetu rzeczy** to początek całej gamy specjalistów, jakich ta branża będzie jeszcze potrzebować.

Prognozy wskazują na to, że w przyszłości coraz więcej pieniędzy będziemy wydawać na wirtualne gadżety, np. w grach, a kreowanie tego alternatywnego świata będzie miejscem zarobku wielu firm. Stąd też rozwój tej dziedziny spowoduje zapotrzebowanie na **ekspertów w zakresie programowania wirtualnej rzeczywistości**.

Rozwój świata wirtualnego pociąga za sobą wzrost ilości danych oraz wzrost zagrożeń. Będzie zatem rosło zapotrzebowanie na **specjalistów big data**, czyli tzw. **badaczy danych oraz specjalistów w zakresie cyberbezpieczeństwa**.

CO RYNEK PRACY OFERUJE HUMANISTOM?

- ▶ Humanisci często nie mają problemu ze zmianą branży, zawodu, przekwalifikowaniem się, nabyciem nowych umiejętności, ponieważ cechuje ich wszechstronność i chęć ciągłej nauki. Często sytuacja na rynku pracy wręcz zmusza ich do poszerzenia kompetencji o cyfrowe, techniczne, które otworzą przed nimi nowe zawody.
- ▶ Osoby po kierunkach humanistycznych potrafią zdobywać informacje i selekcjonować je, wiedzą jak korzystać ze źródeł, potrafią ocenić ich przydatność, jak również analizować i wyciągać wnioski. Nie mają problemów z wypowiedziami pisemnymi i posługiwaniem się słowem. Znają również bardzo dobrze języki obce, zachowania ludzkie i potrafią na nie reagować.

W jakich zawodach i branżach mogą odnaleźć się humaniści?

- ▶ **Obsługa klienta**
- ▶ **Informacja,**
- ▶ **Media, PR,**
- ▶ **marketing,**
- ▶ **HR**

RYNEK PRACY 2030

Na podstawie raportu „Future of skills. Employment in 2030” opracowanego przez firmę Person we współpracy z Oxford Martin School i fundacją Nesta

10%

10% osób wykonuje zawód, na który zapotrzebowanie będzie rosło

70%

70% ma zawód, jaki będzie istnieć, ale zmieni się sposób jego wykonywania

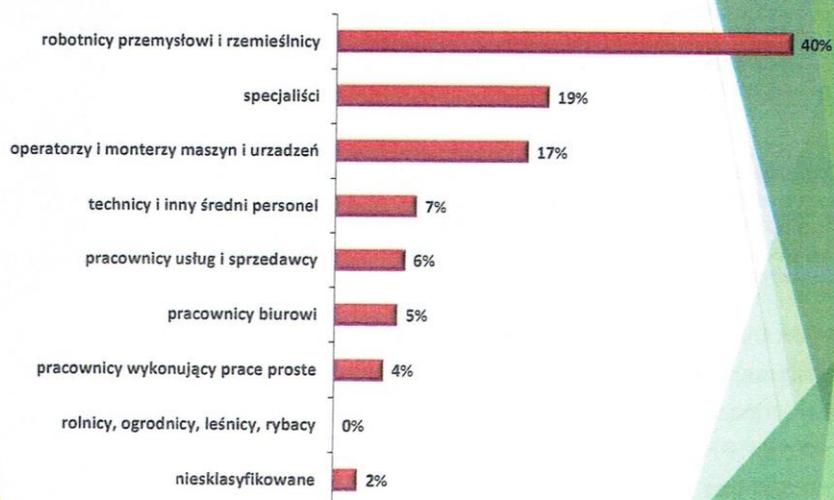

20%

20% ma pracę mechaniczną, którą w 2030 prawdopodobnie zastąpią roboty

- wzrośnie zapotrzebowanie na **umiejętności miękkie**, w rozwoju których potrzebujemy wsparcia,
- warunkiem dobrej pracy będzie **ciągła nauka i doskonalenie się**,
- w procesie nauczania powinniśmy wykorzystywać **wiele różnych metod** – im więcej tym lepiej,
- ok. **25%** ludzi motywuje się do samodzielnego rozwoju – **szukajmy więc wsparcia u specjalistów**,
- uzupełniamy kwalifikacje o te spoza dziedziny, w której się kształciliśmy.

STRUKTURA ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACOWNIKÓW WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW (KZIS) - badanie pracodawców województwa świętokrzyskiego

Badanie pracodawców województwa świętokrzyskiego, WUP Kielce

ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW (wg stanowisk pracy określonych przez pracodawców)

Źródło: jw.

BAROMETR ZAWODÓW 2019 województwo świętokrzyskie

Prognozowane w skali województwa **ZAWODY DEFICYTOWE** to profesje, na które w co najmniej połowie powiatów wystąpi wysokie zapotrzebowanie i będzie odczuwalny niedobór pracowników.

Budownictwo	Transport i spedycja	Branża samochodowo - mechaniczna	Branża metalowa
1) betoniarze i zbrojarze 2) brukarze 3) cieśle i stolarze budowlani 4) dekarze i blacharze budowlani 5) monterzy instalacji budowlanych 6) murarze i tynkarze 7) pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie 8) robotnicy budowlani 9) robotnicy obróbki drewna i stolarze	1) kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych 2) kierowcy autobusów 3) magazynierzy	1) mechanicy pojazdów samochodowych 2) blacharze i lakiernicy samochodowi 3) operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	1) spawacze 2) ślusarze 3) operatorzy obrabiarek skrawających
Branża elektromechaniczna	Gastronomia i przemysł spożywczy	Medycyna	Usługi / Przemysł lekki
1) elektrycy, elektromechanicy i elektrycy	1) kucharze 2) piekarze 3) szefowie kuchni	1) lekarze 2) pielęgniarki i położne	1) fryzjerzy 2) krawcy i pracownicy produkcji odzieży

Źródło: opracowanie własne na podstawie barometr.zawodow.pl

BAROMETR ZAWODÓW 2019

województwo świętokrzyskie

Głównymi powodami występowania

NADWYŻKI POSZUKUJĄCYCH PRACY są:

- ▶ niewielkie zapotrzebowanie na dany zawód (dotyczy to filozofów, historyków, politologów i kulturoznawców)
- ▶ niedopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy oraz nietrafione wybory edukacyjne (często wybierane modne i stosunkowo łatwe kierunki kształcenia) np. **ekonomiści** (jedyny zawód, w którym prognozowana jest nadwyżka we wszystkich powiatach od początku badania w województwie), **pedagodzy**, **pracownicy biur podróży**, **organizatorzy obsługi turystycznej**, **specjaliści technologii żywności i żywienia**, **specjaliści administracji publicznej** oraz **pracownicy biurowi**.

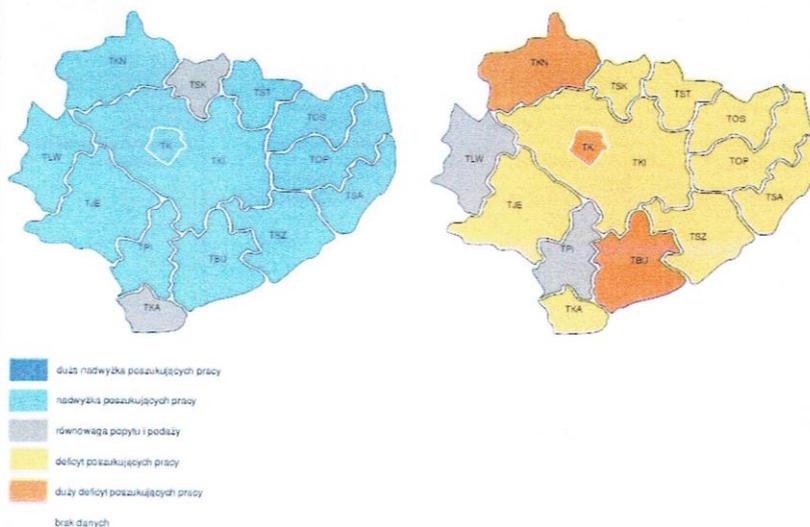
Osoby posiadające kwalifikacje nadwyżkowe, często podejmują prace niezwiązane z wyuczonym zawodem, czasami poniżej swoich umiejętności. Pomimo to nadal w rejestrach pozostaje znaczna grupa osób bezskutecznie poszukujących pracy.

BAROMETR ZAWODÓW 2019

województwo świętokrzyskie

pedagodzy

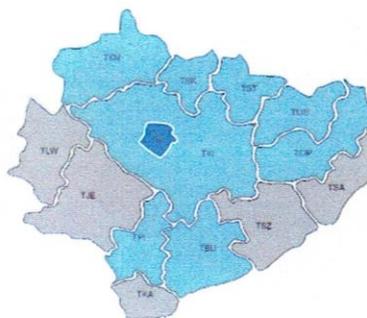
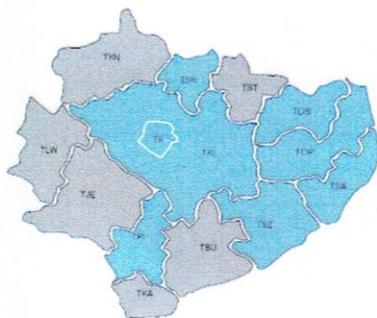
pielęgniarki i położne

BAROMETR ZAWODÓW 2019 województwo świętokrzyskie

filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy

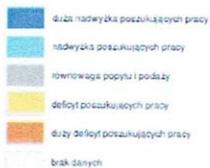
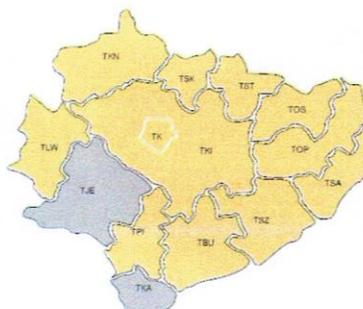
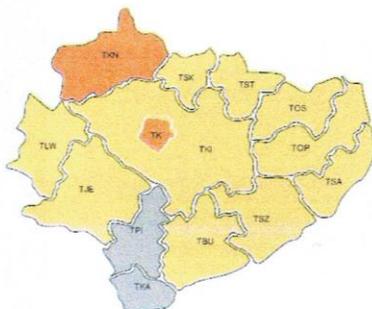
pracownicy administracyjni i biurowi

BAROMETR ZAWODÓW 2019 województwo świętokrzyskie

spawacze

lekarze

PRZYCZYNY DEFICYTU PRACOWNIKÓW NA ŚWIĘTOKRZYSKIM RYNKU PRACY

- niski poziom wynagrodzeń lub niesatysfakcjonujące wynagrodzenia,
- możliwość pobierania świadczeń socjalnych na poziomie oferowanych wynagrodzeń,
- szara strefa,
- niewystarczające doświadczenie zawodowe, brak umiejętności praktycznych,
- brak uprawnień zawodowych lub nieaktualne kwalifikacje,
- brak kompetencji miękkich,
- długa przerwa w wykonywaniu zawodu,
- nieatrakcyjne warunki zatrudnienia (umowy cywilnoprawne, zmianowy system pracy, praca w delegacji),
- przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania pracy na danym stanowisku,
- szkodliwe bądź trudne warunki pracy (m.in. praca w wysokich lub niskich temperaturach, zapylenie, praca w jednej pozycji przez długi czas, ciężka praca fizyczna, praca na wysokościach, stres),
- problemy z dojazdem do pracy poza miejscem zamieszkania,
- zbyt niski poziom wykształcenia, nietrafione wybory edukacyjne bądź niechęć do pracy w wyuczonym zawodzie,
- brak kształcenia w zawodach, w których osoby będą odchodzić na emeryturę,
- zbyt wysoki lub zbyt niski wiek kandydatów do pracy.

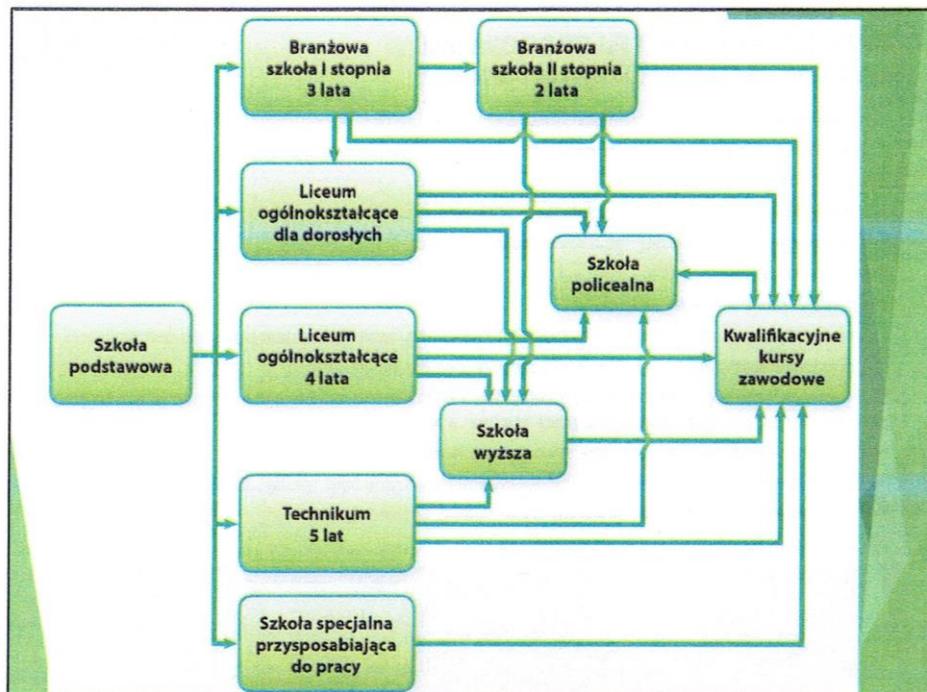

RÓŻNE DROGI PROWADZĄCE DO ZDOBYCIA ZAWODU

► Wprowadzana obecnie, na podstawie ustawy „Prawo oświatowe” (tekst jednolity z 10 maja 2018r.), struktura szkolnictwa w Polsce obejmuje:

- 8 - letnią szkołę podstawową;
- 4 - letnie liceum ogólnokształcące;
- 5 - letnie technikum;
- 3 - letnią branżową szkołę pierwszego stopnia;
- 2 - letnią branżową szkołę drugiego stopnia (od roku szkolnego 2020/2021);
- szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe o okresie kształcenia do 2,5 roku;
- 3 - letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy.

► **Szkoły wyższe**

RÓŻNE DROGI PROWADZĄCE DO ZDOBYCIA ZAWODU

Osoby zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji zawodowych, porównywalnych do szkolnych, które z różnych powodów nie chcą lub nie mogą uczęszczać do szkoły, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. z 2017r. poz. 1632)* mogą skorzystać z następujących form edukacji:

- kwalifikacyjny kurs zawodowy,
- kurs umiejętności zawodowych,
- kurs kompetencji ogólnych,
- turnus doksztalcenia teoretycznego młodocianych pracowników,
- kurs, inny niż wymienione w pkt 1–3, umożliwiający uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy

został wprowadzony jako nowa forma kształcenia zawodowego dla dorosłych od września 2012 roku. Podstawą, stało się wyodrębnienie kwalifikacji w zawodach ujętych w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego oraz zdanie, przed zewnętrzną komisją egzaminacyjną, egzaminu potwierdzającego kwalifikację w danym zawodzie (poświadczony dyplomem), pozwala uzyskać wykształcenie zawodowe.

Kurs umiejętności zawodowych,

podobnie jak kwalifikacyjny kurs zawodowy, jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, ale obejmuje on tylko część tej podstawy. Takie rozwiązanie umożliwia stopniowe osiągnięcie efektów kształcenia z gwarancją zaliczenia ich przy podejmowaniu dalszej nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym.

Jest to idealny sposób na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe dla osób dorosłych, które mają ograniczony czas ze względu na pracę

KURS KOMPETENCJI OGÓLNYCH

obejmuje dowolnie wybraną część podstawy programowej kształcenia ogólnego (np. język polski, matematyka, języki obce). Skierowany jest do osób, które chcą uzyskać dyplom w zawodzie, a mają braki w zakresie wykształcenia ogólnego. Minimalny wymiar kształcenia na takim kursie wynosi 30 godzin.

TURNUS DOKSZTAŁCANIA TEORETYCZNEGO

młodocianych pracowników w zakresie danego zawodu realizuje zajęcia w wymiarze odpowiednim do zakresu doksztalcania teoretycznego, na które został skierowany pracownik. W szczególnych przypadkach turnus może być organizowany dla młodocianych pracowników doksztalcających się teoretycznie w zakresie różnych zawodów. Skierowania na turnus dokonuje pracodawca lub szkoła.

Do młodych ludzi (którzy ukończyli 15 lat a nie przekroczyli 18 roku życia), zainteresowanych możliwością połączenia pracy z edukacją, skierowana jest **OFERTA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO PROWADZONEGO PRZEZ IZBY RZEMIEŚNICZE**. Nauka zawodów rzemieślniczych składa się z dwóch integralnych, równolegle realizowanych części: praktycznej odbywającej się w zakładzie rzemieślniczym oraz teoretycznej zorganizowanej w szkole, na kursach doszkalających lub bezpośrednio w miejscu pracy. Podstawą organizacji nauki zawodu jest umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego. Potwierdzeniem kwalifikacji zawodowych jest egzamin czeladniczy zdawany przed komisją egzaminacyjną izby rzemieślniczej.

Formą zdobywania kwalifikacji zawodowych jest również udział w **OCHOTNICZYCH HUFCACH PRACY**.

WIEDZA I POSTAWY RODZICÓW A WYBORY EDUKACYJNE UCZNIÓW

Wpływ rodziny (głównie rodziców) na wybór kierunku kształcenia młodego człowieka oraz podejmowanie ważnych dla niego decyzji edukacyjno-zawodowych ma charakter oddziaływania na kilku płaszczyznach:

- **emocjonalnej,**
- **społecznej,**
- **wychowawczej**
- **i ekonomicznej.**

86% młodych ludzi, spośród tych, którzy zgłaszają się po poradę (do doradcy zawodowego), korzysta z pomocy rodziców bądź samodzielnie dokonuje wyboru, lecz bierze pod uwagę zdanie bliskich.

Anna Kargulowa, O teorii i praktyce poradnictwa, Wyd. PWN, Warszawa 2007

WIEDZA I POSTAWY RODZICÓW A WYBORY EDUKACYJNE UCZNIÓW

- ▶ poziom wiedzy rodziców o zawodach proponowanych dziecku i drogach zdobycia tych zawodów,
- ▶ poziom wykształcenia rodziców i starszego rodzeństwa,
- ▶ miejsce zamieszkania,
- ▶ zawodowe tradycje rodzinne,
- ▶ sytuacja materialna rodziców, styl życia,
- ▶ status ekonomiczny gospodarstwa domowego,
- ▶ pozycja społeczna rodziców,
- ▶ aspiracje rodziców,
- ▶ stosunek rodziców do nauki i różnych rodzajów działalności zawodowej,
- ▶ znajomość stanu zdrowia i rozwoju fizycznego dziecka

W. Duda, dr D. Kukla, Rodzice jako podstawowy determinant wyborów edukacyjno-zawodowych dzieci, Kwartalnik Doradca Zawodowy 1(14)2011

WIEDZA I POSTAWY RODZICÓW A WYBORY EDUKACYJNE UCZNIÓW

Na podstawie opracowań A. Roe wyróżnić można trzy dominujące postawy rodzicielskie:

- ▶ *akceptacja i współdziałanie* - sprzyja optymalnemu wykorzystaniu przez dziecko swoich możliwości w dalszym życiu,
- ▶ *koncentracja na dziecku* (nadopiekuńczość v nadmierne wymagania), - kontrola powoduje uzależnienie dziecka od rodziców, ograniczenie jego postawy odkrywczej,
- ▶ *unikanie i lekceważenie problemów dziecka* – postawa ta w istotny sposób wpływa na wczesną rezygnację z poszukiwania przez dziecko społecznego uznania i gratyfikacji.

